

Anand Sahib

Safari ya kuelekea kiroho
Tafsiri ya Kiswahili

INDEX

1.	Anand Sahib -----	1
2.	Ardas-Sala -----	32
3.	Njia ya Nafsi -----	37
4.	Falsafa ya Safari -----	39
5.	Wajibu wa Wanawake -----	41
6.	Umuhimu wa Turban -----	45
7.	Unyenyekevu msingi katika Safari yako -----	47

We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at walnut@gmail.com.

Publisher

© Sikhbookclub.com

Chino, Ca 91710

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ

raamkalee mehlaa 3 anand

Raag Raamkalee, Guru wa Tatu, Anand – Wimbo wa Raha Tele:

੧੯ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ik-o^Nkaar satgur parsaad.

Mungu Mmoja wa milele, anayegunduliwa kwa neema ya Guru wa Kweli:

ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥

anand bha-i-aa mayree maa-ay satguroo mai paa-i-aa.

Ee mama yangu, hali ya raha tele imetokea ndani mwangu kwa kukutana na Guru wa Kweli.

ਸਤਿਗੁਰ ਤ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾਧਾਈਆ ॥

satgur ta paa-i-aa sahj saytee man vajee-aa vaaDhaa-ee-aa.

Baada ya kukutana na Guru wa Kweli, nimo katika hali ya amani na utulivu angavu kana kwamba melodía ya furaha inatetema akilini mwangu.

ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰਵਾਰ ਪਰੀਆ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਆਈਆ ॥

raag ratan parvaar paree-aa sabad gaavan aa-ee-aa.

Inaonekana kana kwamba vipimo vyā kimuziki kama vito pamoja na wenzi wao wazuri wamekuja kuimba sifa za Mungu.

ਸਬਦੋ ਤ ਗਾਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇਰਾ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਵਸਾਇਆ ॥

sabdo ta gaavhu haree kayraa man jinee vasaa-i-aa.

Na tuimbe sifa za Mungu pamoja na wale ambaو wamemthamini Mungu akilini mwao na kufurahia kabisa.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੧॥

kahai naanak anand ho-aa satguroo mai paa-i-aa. ||1||

Nanak anasema, mimi nina raha tele, kwa sababu nimekutana na Guru wa Kweli.

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ay man mayri-aa too sadaa rahu har naalay.

Ee akili yangu, salia kummakinikia Mungu daima.

ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥

har naal rahu too man mayray dookh sabh visaarnaa.

Ee akili yangu, salia kummakinikia Mungu; Yeye atatokomeza huzuni zote.

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥

angeekaar oh karay tayraa kaaraj sabh savaarnaa.

Yeye daima atakusaidia na atakamilisha kazi zake zote.

ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

sabhnaa galaa samrath su-aamee so ki-o manhu visaaray.

Kwa nini unamwacha Bwana-Mungu huyo kutoka kwenye akili yako ambaye anaweza kufanya kila kitu ?

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥੨॥

kahai naanak man mayray sadaa rahu har naalay. ||2||

Nanak anasema: Ee akili yangu, salia kummakinikia Mungu daima.

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥

saachay saahibaa ki-aa naahee ghar tayrai.

Ee Mungu wa milele, nini kilichopo ambacho hakipo nyumbani mwako mbinguni?

ਘਰਿ ਤ ਤੇਰੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਵਈ ॥

ghar ta tayrai sabh kichh hai jis deh so paav-ay.

Kila kitu kipo chini ya udhibiti wako, lakini mtu pekee apokeaye ni unayemba Mwenyewe.

ਸਦਾ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇਰੀ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਵਈ ॥

sadaa sifat salaah tayree naam man vasaava-ay.

Kisha, yeye daima huimba sifa Zako, na kuthamini Jina Lako akilini.

ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ॥

naam jin kai man vasi-aa vaajay sabad ghanayray.

Melodia takatifu ya Shabad inatetema akilini ambapo Naam inaishi.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥੩॥

kahai naanak sachay saahib ki-aa naahee ghar tayrai. ||3||

Nanak anasema, Ee Bwana wa Kweli, nini kilichopo ambacho Wewe hunu ?

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥

saachaa naam mayraa aaDhaaro.

Naam ya milele ni tegemeo langu la pekee.

ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਨਿ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥

saach naam aDhaar mayraa jin bhukhaa sabh gavaa-ee-aa.

Jina la Kweli ni tegemeo langu la pekee ambalo limetokomeza tamaa yangu yote.

ਕਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮਨਿ ਆਇ ਵਸਿਆ ਜਿਨਿ ਇਛਾ ਸਭਿ ਪੁਜਾਈਆ ॥

kar saa^Nt sukh man aa-ay vasi-aa jin ichhaa sabh pujaa-ee-aa.

Kwa kuleta amani na utulivu, Naam imedhihirika milele moyoni mwangu na kutimiza hamu zangu zote.

ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਵਿਟਹੁ ਜਿਸ ਦੀਆ ਏਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ॥

sadaa kurbaan keetaa guroo vitahu jis dee-aa ayhi vadi-aa-ee-aa.

Daima nimewekwa wakfu kwa Guru, anayemiliki utukufu na ukuu wa kipekee.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸਬਦਿ ਧਰਹੁ ਪਿਆਰੋ ॥

kahai naanak sunhu santahu sabad Dharahu pi-aaro.

Nanak anasema: Sikilizeni enyi watakatifu, thamani moyoni mwako upendo wa neno la Guru.

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥੪॥

saachaa naam mayraa aaDhaaro. ||4||

Naam ya milele ni tegemeo la maisha yangu.

ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ॥

vaajay panch sabad tit ghar sabhaagai.

Moyo huo uliobarikiwa unahisi kana kwamba sauti tano za kiasili zinatetema humo ndani.

ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ਸਬਦ ਵਾਜੇ ਕਲਾ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਧਾਰੀਆ ॥

ghar sabhaagai sabad vaajay kalaa jit ghar Dhaaree-aa.

Ee Mungu, moyo huo uliobarikiwa, ambao ndani mwake Wewe umeweka nguvu Yako, unahisi muziki mtakatifu ukichezwa bila mwisho.

ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੁਧੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿਆ ॥

panch doot tuDh vas keetay kaal kantak maari-aa.

Umedhibiti mapepo wote watano wa mtu huyo (ukware, hasira, tamaa, Kiambatisho, na ubinafsi), na kuondoa hofu yake ya kifo.

ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਾਗੇ ॥

Dhur karam paa-i-aa tuDh jin ka-o se naam har kai laagay.

Ni waliomakinikia Jina la Mungu tu, ambao katika hatima yao Wewe umeweka Baraka za Naam kutoka mwanzoni kabisa.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਹ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੫॥

kahai naanak tah sukh ho-aa tit ghar anhad vaajay. ||5||

Nanak anasema, katika akili hiyo, amani inadumu kama melodia ya muziki mtakatifu isiyo na mwisho inachezwa.

ਸਾਚੀ ਲਿਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ॥

saachee livai bin dayh nimaanee.

Bila hamu ya kweli ya Mungu, mwili huu wa kibinadamu ni mnyonge kabisa.

ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲਿਵੈ ਬਾਝਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥

dayh nimaanee livai baajhahu ki-aa karay vaychaaree-aa.

Bila hamu halisi ya Mungu, mwili huu mnyonge unaweba kufanya nini ?

ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਸਮਰਥ ਕੋਇ ਨਾਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥

tuDh baajh samrath ko-ay naahee kirpaa kar banvaaree-aa.

Ee Bwana wa ulimwengu, hakuna mtu isipokuwa Wewe aliye na uwezo wote; tafadhalii tawaza huruma.

ਏਸ ਨਉ ਹੋਰੁ ਬਾਉ ਨਾਹੀ ਸਬਦਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥

ays na-o hor thaa-o naahee sabad laag savaaree-aa.

Ila Wewe mwili huu hauna tegemeo lingine, unaweza kupambwa tu kwa kumakinikia Neno la Guru.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਿਵੈ ਬਾਝੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥੬॥

kahai naanak livai baajhahu ki-aa karay vaychaaree-aa. ||6||

Nanak anasema, bila upendo kwa Mungu, mwili huu mnyonge unaweza kufanya nini?

ਆਨੰਦੁ ਆਨੰਦੁ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥

aanand aanand sabh ko kahai aanand guroo tay jaani-aa.

Kila mtu anazungumzia raha tele; lakini raha tele inapatikana tu kwa njia ya Guru.

ਜਾਣਿਆ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥

jaani-aa aanand sadaa gur tay kirpaa karay pi-aari-aa.

Enyi marafiki wangu wa dhati, ni wakati tu Guru anapoonyesha neema yake, ndipo mtu anapokuja kujua kuhusu raha tele halisi kutoka kwa Guru.

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਿਆ ॥

kar kirpaa kilvikh katay gi-aan anjan saari-aa.

Kwa kumjalia Neema Yake, Guru anaangamiza dhambi zake zote na kumbariki na dawa ya hekima ya kiroho.

ਅੰਦਰਹੁ ਜਿਨ ਕਾ ਮੌਹੁ ਤੁਟਾ ਤਿਨ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਚੈ ਸਵਾਰਿਆ ॥

andrahu jin kaa moh tutaa tin kaa sabad sachai savaari-aa.

Wale wanaotokomeza uambatisho kwa vitu vyaa kidunia kutoka ndani mwao, maisha yao yanapambwa na Mungu wa Milele.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥੭॥

kahai naanak ayhu anand hai aanand gur tay jaani-aa. ||7||

Nanak anasema, hii ndiyo raha tele halisi na aina hii ya raha tele inaweza tu kufahamika kwa njia ya Guru.

ਬਾਬਾ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥

baabaa jis too deh so-ee jan paavai.

Ee Mungu wangu, ni yule mtu tu ambaye unampa, anapokea raha tele hii.

ਪਾਵੈ ਤ ਸੋ ਜਨੁ ਦੇਹਿ ਜਿਸ ਨੇ ਹੋਰਿ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵੇਚਾਰਿਆ ॥

paavai ta so jan deh jis no hor ki-aa karahi vaychaari-aa.

Ndio, ye ye pekee hupokea thawabu hii ya raha tele, ambaye Wewe unampa; la sivyo viumbe wanyonge wanaweza kufanya nini ?

ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਦਹ ਦਿਸਿ ਇਕਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ik bharam bholay fireh dah dis ik naam laag savaari-aa.

Kuna wengine ambaao, wakidanganywa na shaka wanaendelea kuzurura pande zote kumi, lakini kuna wengine ambaao unapamba maisha yao kwa kuwaambatisha kwa Naam.

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਭਇਆ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਨਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਦੇ ॥

gur parsaadee man bha-i-aa nirmal jinaa bhaanaa bhaav-ay.

Kwa Neema ya Guru, akili yao ambaao Mapenzi Yako yanawapendeza inakuwa takatifu.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵਦੇ ॥੮॥

kahai nanak jis deh pi-aaray so-ee jan paav-ay. ||8||

Nanak anasema: Ee Mungu, ye ye peke yake anapokea thawabu hii ambayo Wewe unatawazia.

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਹੋ ਅਕਥ ਕੀ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ॥

aavhu sant pi-aariho akath kee karah kahaanee.

Kujeni Enyi watakatifu wapendwa, hebu tutafakari kuhusu fadhila za Mungu

asiyeweza kuelezewa

ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਕੇਰੀ ਕਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਪਾਈਐ ॥

karah kahaanee akath kayree kit du-aarai paa-ee-ai.

Hebu tuzungumzie Mungu huyo asiyeeleze ka, na kufikiria kuhusu njia ambayo
Yeye anaweza kugunduliwa.

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥

tan man Dhan sabh sa-up gur ka-o hukam mani-ai paa-ee-ai.

Mungu anaweza kugunduliwa kwa kuisalimisha miili yetu, akili, utajiri, na kila kitu
kwa Guru na kwa kutii amri yake.

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

hukam mannihu guroo kayraa gaavhu sachee banee.

Enyiwatu watakatifu, tiini Amri ya Guru, na muimbe sifa za Mungu

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਕਥਿਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੯॥

kahai naanak sunhu santahu kathihu akath kahaanee. ||9||

Nanak anasema, sikilizeni enyi watakatifu, tafakarini kuhusu fadhila za Mungu
asiyeweza kuelezewa.

ਏ ਮਨ ਚੰਚਲਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ay man chanchlaa chatura-ee kinai na paa-i-aa.

Ee akili usio na msimamo, kwa ujanja, hakuna mtu amewahi kugundua Mungu.

ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨ ਮੇਰਿਆ ॥

chatura-ee na paa-i-aa kinai too sun man mayri-aa.

Ee akili yangu, sikiliza, hakuna mtu aliywahi kumgundua Mungu kwa ujanja

ਏਹ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਏਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ayh maa-i-aa mohnee jin ayt bharam bhulaa-i-aa.

Maya hii inavutia sana; ambayo imewapotosha wote kwa shaka

ਮਾਇਆ ਤ ਮੋਹਣੀ ਤਿਨੈ ਕੀਤੀ ਜਿਨਿ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਆ ॥

maa-i-aa ta mohnee tinai keetee jin thag-ulee paa-ee-aa.

Maya hii inayovutia imeumbwa na Mungu yuyo huyo ambaye pia ametoa dawa hii ya njozi ya kidunia yenyen udanganyifu kwa wanadamu.

ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਮੌਹੁ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥

kurbaan keetaa tisai vitahu jin moh meethaa laa-i-aa.

Najiweka wakfu kwa Mungu ambaye amefanya kiambatisho kwa Maya kuwa kitamu sana.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥

kahai naanak man chanchal chaturaa-ee kinai na paa-i-aa. ||10||

Nanak anasema, Ee akili yangu isiyo na msimamo, hakuna mtu aliyewahi kumgundua Mungu kwa ujanja.

ਏ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ay man pi-aari-aa too sadaa sach samaalay.

Ee akili yangu pendwa, kumbuka Mungu wa milele daima kwa upendo na kujitoa.

ਏਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਤੂ ਜਿ ਦੇਖਦਾ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

ayhu kutamb too je daykh-daa chalai naahee tayrai naalay.

Familia hii unayoiona haitaambatana na wewe baada ya kifo.

ਸਾਥਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

saath tayrai chalai naahee tis naal ki-o chit laa-ee-ai.

Kwa nini unajiambatisha kihisia na kile ambacho hakitaambatana na wewe mwishowe ?

ਐਸਾ ਕੰਮੁ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

aisaa kamm moolay na keechai jit ant pachhotaa-ee-ai.

Kamwe usifanye kitendo hicho hata kidogo, ambacho kwa ajili yake utatubu mwishowe.

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਤੂ ਹੋਵੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

satguroo kaa updays sun too hovai tayrai naalay.

Yasikilize mafundisho ya Guru wa Kweli, ambayo yatasalia na wewe milele.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥੧੧॥

kahai naanak man pi-aaray too sadaa sach samaalay. ||11||

Nanak anasema, Ee akili yangu pendwa, kumbuka Mungu wa milele daima kwa upendo.

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

agam agocharaa tayraa ant na paa-i-aa.

Ee Mungu usiyeeleweka na usiyefahamika, hakuna mtu aliyewahi kupata kikomo Chako.

ਅੰਤੋ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਤੂ ਜਾਣਹੋ ॥

anto na paa-i-aa kinai tayraa aapnaa aap too jaanhay.

Ndio, hakuna mtu aliyepata vikomo Vyako na ni Wewe tu unayejijua Mwenyewe.

ਜੀਆ ਜੰਤ ਸਭਿ ਖੇਲੁ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣਦੇ ॥

jee-a jant sabh khayl tayraa ki-aa ko aakh vakhaana-ay.

Viumbe na wanyama wote wanaoishi ni mchezo Wako; mtu yejote anawezaje kukueleza ?

ਆਖਹਿ ਤ ਵੇਖਹਿ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

aakhahi ta vaykheh sabh toohai jin jagat upaa-i-aa.

Ni Wewe ambaye umeumba dunia hii, ni Wewe unayezungumza kuditia viumbe vyote vinavyoishi na kuwachunga.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤੂ ਸਦਾ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

kahai naanak too sadaa agamm hai tayraa ant na paa-i-aa. ||12||

Nanak anasema, Ee Mungu ! Wewe daima haueleweki na hakuna mtu aliyewahi kupata kikomo cha fadhila Zako.

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੋਜਦੇ ਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

sur nar mun jan amrit khojday so amrit gur tay paa-i-aa.

Malaika na wajuzi wanatafuta nekta ya ambrosia; lakini nekta hii inapatwa tu kutoka kwa Guru.

ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

paa-i-aa amrit gur kirpaa keenee sachaa man vasaa-i-aa.

Kwa yule ambaye Guru ameonyesha huruma yake amepokea nekta ya Naam kwa sababu amemthamini Mungu wa milele akilini mwake.

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ਇਕਿ ਵੇਖਿ ਪਰਸਣਿ ਆਇਆ ॥

jee-a jant sabh tuDh upaa-ay ik vaykh parsan aa-i-aa.

Ee Mungu, viumbe wote wanaoishi wameumbwa na Wewe; wanapoonaa Guru watu wengi wanakuja mbele yake kutafuta Baraka zake.

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਚੂਕਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

lab lobh aha^Nkaar chookaa satguroo bhala bhaa-i-aa.

Tamaa na ubinagsi wao unaondolewa, na Guru wa Kweli anaonekana kupendeza.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਤਿਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੧੩॥

kahai naanak jis no aap tuthaa tin amrit gur tay paa-i-aa. ||13||

Nanak anasema, ni kwa yule tu ambaye Mungu amekuwa mwenye neema kwake, ambaye amepokea nekta ya Naam kutoka kwa Guru.

ਭਗਤਾ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ॥

bhagtaa kee chaal niraalee.

Mtindo wa maisha wa watawa ni wa kipekee na tofauti.

ਚਾਲਾ ਨਿਰਾਲੀ ਭਗਤਾਹ ਕੇਰੀ ਬਿਖਮ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ॥

chaalaa niraalee bhagtaah kayree bikham maarag chalnaa.

Ndio, mtindo wa maisha wa watawa ni tofauti na wa kipekee; wao hufuata njia ngumu zaidi.

ਲਭੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਜਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਨਾਹੀ ਬੋਲਣਾ ॥

lab lobh aha^Nkaar taj tarisnaa bahut naahee bolnaa.

Wao hukana tamaa, ubinafsi na hamu za kidunia; hawazungumzi sana kujihusu wenyewe.

ਖੰਨਿਆਹੁ ਤਿਖੀ ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਏਤੁ ਮਾਰਗਿ ਜਾਣਾ ॥

khanni-ahu tikhee vaalahu nikee ayt maaragi jaanaa.

Njia wanayoifuata maishani ni kali kuliko upanga wenyewe makali pande zote, na nyororo kuliko unywele (ngumu na yenye matatizo).

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਤਜਿਆ ਹਰਿ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥

gur parsaadee jinee aap taji-aa har vaasnaa samaanee.

Kwa neema ya Guru, wale ambaao wameondoa majivuno yao binafsi; hamu yao ya Maya hypotea katika ukumbusho wa Mungu

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚਾਲ ਭਗਤਾ ਜੁਗਹੁ ਜੁਗੁ ਨਿਰਾਲੀ ॥੧੪॥

kahai naanak chaal bhagtaa jugahu jug niraalee. ||14||

Nanak anasema, enzi baada ya enzi mtindo wa maisha ya watawa wa Mungu umesalia kuwa tofauti na wa kipekee.

ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵ ਚਲਹ ਸੁਆਮੀ ਹੋਰੁ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

ji-o too chalaa-ihi tiv chalah su-aamee hor ki-aa jaanaa gun tayray.

Ee Bwana-Mungu, kwa njia inayokupendeza, viumbi Wako wanatenda ifaavyo; mimi sijui Zaidi kuhusu Fadhili Zako.

ਜਿਵ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵੈ ਚਲਹ ਜਿਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੇ ॥

jiv too chalaa-ihi tivai chalah jinaa maaragi paavhay.

Kwa njia yoyote unayotuweka, tunatenda kulingana na mapenzi Yako.

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਨ ਨਾਮਿ ਲਾਇਹਿ ਸਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੇ ॥

kar kirpaa jin naam laa-ihi se har har sadaa Dhi-aavhay.

Ukionyesha huruma, kwa wale unaopatanisha kwa Naam, wanakukumbuka Wewe kwa upendo daima.

ਜਿਸ ਨੋ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਹਿ ਆਪਣੀ ਸਿ ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਸੁਖ ਪਾਵਹੇ ॥

jis no kathaa sunaa-ihi aapnee se gurd़u-aarai sukh paavhay.

Wale ambao Wewe unakariria maneno matakatifu ya sifa Zako, wanafurahia amani kupitia kwa Guru katika ushirika mtakatifu.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹੇ ॥੧੫॥

kahai naanak sachay saahib ji-o bhaavai tivai chalaavahay. ||15||

Nanak anasema, Ee Mungu wa milele, unavyopenda, Wewe hufanya viumbe watende kulingana na mapenzi Yako.

ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥

ayhu sohilaa sabad suhaavaa.

Wimbo huu wa raha tele ndio Neno Takatifu zuri kabisa.

ਸਬਦੇ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥

sabdo suhaavaa sadaa sohilaa satguroo sunaa-i-aa.

Guru wa kweli ameimba wimbo huu wa furaha wa milele, ambao umepambwa kwa Neno Takatifu.

ਏਹੁ ਤਿਨ ਕੈ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਜਿਨ ਪੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ॥

ayhu tin kai man vasi-aa jin Dharahu likhi-aa aa-i-aa.

Wimbo huu wa raha tele umethaminiwa katika akili za wale ambao wameagiziwa mapema.

ਇਕਿ ਫਿਰਹਿ ਘਨੇਰੇ ਕਰਹਿ ਗਲਾ ਗਲੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ik fireh ghanayray karahi galaa galee kinai na paa-i-aa.

Wanadamu wengi wanazurura kote, wakijigamba kuhusu maarifa ya juu juu, lakini hakuna mtu amewahi kugundua Mungu na kupokea raha tele kwa matamshi pekee.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧੬॥

kahai naanak sabad sohilaa satguroo sunaa-i-aa. ||16||

Nanak anasema kwamba Guru wa kweli amelikariri Neno Takatifu linalotoa raha tele.

ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਸੇ ਜਨਾ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਪਿਆਇਆ ॥

pavit ho-ay say janaa jinee har Dhi-aa-i-aa.

Maisha ya watawa hao yamekuwa safi, ambao wametafakari kumhusu Mungu.

ਹਰਿ ਪਿਆਇਆ ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਪਿਆਇਆ ॥

har Dhi-aa-i-aa pavit ho-ay gurmukh jinee Dhi-aa-i-aa.

Ndio, wale ambao wametafakari kwa upendo kuhusu Mungu kupitia kwa Guru wamekuwa safi kabisa.

ਪਵਿਤੁ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਪਵਿਤੁ ਸੰਗਤਿ ਸਬਾਈਆ ॥

pavit maataa pitaa kutamb sahit si-o pavit sangat sabaa-ee-aa.

Mama yao, baba, familia zao, na wote ambao wanahusiana nao wametakaswa.

ਕਹਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੁਣਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

kahday pavit sunday pavit say pavit jinee man vasaa-i-aa.

Jina la Mungu ni chanzo cha kipekee cha raha tele kwamba wote wanaolitamka na kulisikiliza wanakuwa safi. Wale wanaolithamini akilini mwao pia huwa safi kabisa.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਿਆਇਆ ॥੧੭॥

kahai naanak say pavit jinee gurmukh har har Dhi-aa-i-aa. ||17||

Nanak anasema kwamba, wale wote ambao wametafakari kuhusu Jina la Mungu wamefanywa safi kabisa.

ਕਰਮੀ ਸਹਜੁ ਨ ਉਪਯੈ ਵਿਣੁ ਸਹਜੈ ਸਹਸਾ ਨ ਜਾਇ ॥

karmee sahj na oopjai vin sahjai sahsaa na jaa-ay.

Hali ya utulivu angavu haitokei kupitia vitendo vyakimila, na bila utulivu angavu, shaka haiondoki.

ਨਹ ਜਾਇ ਸਹਸਾ ਕਿਤੇ ਸੰਜਮਿ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

nah jaa-ay sahsaa kitai sanjam rahay karam kamaa-ay.

Watu wamekata tamaa baada ya kujaribu aina zote za vitendo, kwa sababu shaka haiondoki kwa vitendo bure vya kimila.

ਸਹਸੈ ਜੀਉ ਮਲੀਣੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਧੋਤਾ ਜਾਏ ॥

sahsai jee-o maleen hai kit sanjam Dhotaa jaa-ay.

Akili imechafuliwa na shaka; inawezaje kusafishwa?

ਮੰਨੁ ਧੋਵਹੁ ਸਬਦਿ ਲਾਗਹੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

man Dhovahu sabad laagahu har si-o rahhu chit laa-ay.

Safisha akili yako kwa kumakinikia neno la Guru, na ukaze fahamu yako kwa Mungu.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ ਉਪਜੈ ਇਹੁ ਸਹਸਾ ਇਵ ਜਾਇ ॥੧੮॥

kahai naanak gur parsaadee sahj upjai ih sahsaa iv jaa-ay. ||18||

Nanak anasema, kwa Neema ya Guru utulivu angavu hutokea, na shaka hii inaondolewa.

ਜੀਅਹੁ ਮੈਲੇ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥

jee-ahu mailay baahrahu nirmal.

Watu wengine, kwa nje wanaonekana kuwa safi lakini akili zao ni chafu kwa maovu.

ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਤ ਮੈਲੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੁਐ ਹਾਰਿਆ ॥

baahrahu nirmal jee-ahu ta mailay tinee janam joo-ai haari-aa.

Ndio, wale ambaao ni safi kwa nje na ni wachafu kwa ndani, wamepoteza maisha yao ya kibinadamu katika mchezo huu.

ਏਹ ਤਿਸਨਾ ਵਡਾ ਰੋਗ ਲਗਾ ਮਰਣੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ayh tisnaa vadaa rog lagaa maran manhu visaari-aa.

Wao wameathiriwa na maradhi mabaya ya hamu za kidunia, na wametoa hata fikira ya kifo kutoka akilini mwao.

ਵੇਦਾ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਸੋ ਸੁਣਹਿ ਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿ ਜਿਉ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥

vaydaa meh naam utam so suneh naahee fireh ji-o baytaali-aa.

Katika Vedas, Jina la Mungu limetangazwa kuwa kuu, lakini hawasikilizi ushauri huu na huendelea kuzurura kama mizuka.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਸਚੁ ਤਜਿਆ ਕੂੜੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੁਐ ਹਾਰਿਆ ॥੧੯॥

kahai naanak jin sach taji-aa koorhay laagay tinee janam joo-ai haari-aa. ||19||

Nanak anasema, wale wanaoacha Ukweli (Mungu) na kukwamilia udanganyifu (Maya), wamepoteza maisha yao ya kibinadamu katika mchezo huu.

ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥

jee-ahu nirmal baahrahu nirmal.

Wale ambaao ni safi kwa ndani na safi kwa nje pia.

ਬਾਹਰਹੁ ਤ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਰਣੀ ਕਮਾਣੀ ॥

baahrahu ta nirmal jee-ahu nirmal satgur tay karnee kamaanee.

Wale ambaao wamejifunza tabia yao na mtindo wa maisha kutoka kwa Guru wa kweli, ndio walio safi kwa ndani na safi kwa nje pia.

ਕੂੜ ਕੀ ਸੋਇ ਪਹੁੱਚੈ ਨਾਹੀ ਮਨਸਾ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥

koorh kee so-ay pahuchai naahee mansaa sach samaanee.

Hakuna hata chembe cha udanganyifu kinachowagusa na hamu zao za Maya huishia katika ibada ya ujitoaji.

ਜਨਮੁ ਰਤਨੁ ਜਿਨੀ ਖਟਿਆ ਭਲੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

janam ratan jinee khati-aa bhalay say vanjaaray.

Walio bora zaidi ni wafanya biashara wa Naam, ambaao wametimiza kusudi la maisha ya kibinadamu kwa kuchuma utajiri wa Naam.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਮੰਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥੨੦॥

kahai naanak jin man nirmal sadaa raheh gur naalay. ||20||

Nanak anasema, wale ambao akili yao ni safi, daima wanabaki wamemakinika neno la Guru.

ਜੇ ਕੋ ਸਿਖੁ ਗੁਰੁ ਸੇਤੀ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ॥

jay ko sikh guroo saytee sanmukh hovai.

Iwapo mfuasi yeyote kwa kweli anataka kuwa mwaminifu kwa Guru.

ਹੋਵੈ ਤ ਸਨਮੁਖੁ ਸਿਖੁ ਕੋਈ ਜੀਅਹੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥

hovai ta sanmukh sikh ko-ee jee-ahu rahai gur naalay.

Ndio, iwapo mfuasi yeyote anataka kuwa mwaminifu kwa Guru, basi ni sharti afuate mafundisho ya Guru kwa kweli.

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਸਮਾਲੇ ॥

gur kay charan hirdai Dhi-aa-ay antar aatmai samaalay.

Yeye anafaa kutafakari kuhusu mafundisho ya Guru na kuyathamini kwa fahamu ya ndani.

ਆਪੁ ਛਡਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਪਰਣੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਏ ॥

aap chhad sadaa rahai parnai gur bin avar na jaanai ko-ay.

Kwa kukana majivuno binafsi, mtu kama huyo anapaswa kumtegemea Guru daima, na isipokuwa Guru, hapaswi kumfuata yeyote mwingine kwa ajili ya mwongozo wa kiroho.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਏ ॥੨੧॥

kahai nanak sunhu santahu so sikh sanmukh ho-ay. ||21||

Nanak anasema, sikilizeni, Enyi Watakatifu: mfuasi kama huyo hurudi kwa Guru kwa imani nyofu, na anakuwa mwaminifu kwa Guru.

ਜੇ ਕੋ ਗੁਰ ਤੇ ਵੇਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥

jay ko gur tay vaimukh hovai bin satgur mukat na paavai.

Mtu ageukapo kutoka kwa neno la Guru, bila kufuata mafundisho ya Guru wa

Kweli, yeye hatapata ukombozi kutoka kwa Maya.

ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਰ ਥੈ ਕੋਈ ਪੁਛਹੁ ਬਿਬੇਕੀਆ ਜਾਏ ॥

paavai mukat na hor thai ko-ee puchhahu bibaykee-aa jaa-ay.

Mtu kamwe hawesi kupata ukombozi kutoka kwa kifungo cha Maya popote pengine; nenda ukaulize wenyewe busara kuhusu hili.

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀ ਭਰਮਿ ਆਵੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥

anayk joonee bharam aavai vin satgur mukat na paa-ay.

Mtu kama huyo hupitia kuzaliwa kwingi, lakini bila kufuata mafundisho ya Guru wa Kweli, yeye hatapata ukombozi kutoka kwa vifungo vya Maya.

ਫਿਰਿ ਮੁਕਤਿ ਪਾਏ ਲਾਗਿ ਚਰਣੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥

fir mukat paa-ay laag charnee satguroo sabad sunaa-ay.

Ukombozi kutoka kwa vifungo vya Maya unapokelewa tu kwa kuja kwa kimbilio la Guru, kwa sababu ni Guru wa kweli peke yake anayefunza kuhusu njia ya uadilifu ya kuishi kwa Neno Takatifu.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥੨੨॥

kahai nanak vichaar dekhu vin satgur mukat na paa-ay. ||22||

Nanak anasema, tafakari hili na uone, kwamba bila neno la Guru wa Kweli, mtu hapoeki ukombozi kutoka kwa vifungo vya Maya.

ਆਵਹੁ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਪਿਆਰਿਹੋ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

aavhu sikh satguroo kay pi-aariho gaavhu sachee banee.

Enyi wafuasi wapendwa wa Guru wa Kweli, kujeni muimbe Maneno matakatifu ya Guru.

ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੁ ਕੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ਸਿਰਿ ਬਾਣੀ ॥

banee ta gaavhu guroo kayree baanee-aa sir banee.

Imbeni maneno matakatifu, maneno makuu (Bani) kwa yote, yanayotamkwa na Guru.

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਹਿਰਦੈ ਤਿਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥

jin ka-o nadar karam hovai hirdai tinaa samaanee.

Maneno haya matakatifu yanayotamkwa na Guru yanathaminiwa moyoni mwa wale ambao wamebarikiwa na mtazamo wa neema wa Mungu.

ਪੀਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਪਿਹੁ ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ ॥

peevhu amrit sadaa rahhu har rang japihu saarigpaanee.

Shiriki Nekta ya Ambrosia ya Naam, baki umepenyezwa na Upendo wa Mungu milele, na utafakari kuhusu Mungu kwa kujitoa kwa upendo.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਗਾਵਹੁ ਏਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੩॥

kahai nanak sadaa gaavhu ayh sachee banee. |23|

Nanak anasema, imba daima nyimbo hizi takatifu zinazotamkwa na Guru milele.

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥

satguroo binaa hor kachee hai banee.

Maneno yanayotamkwa na yeyote ila Guru wa Kweli ni ya uongo.

ਬਾਣੀ ਤ ਕਚੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥

banee ta kache satguru baajhahu hor kachi banee.

Ndio, bila kutamkwa au kuidhinishwa na Guru wa kweli, nyimbo zingine zote ni za uongo.

ਕਹਦੇ ਕਚੇ ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ ਕਚੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

kahday kachay sunday kachay kachee^N aakh vakhaanee.

Waimbaji ni waongo, na wasikilizaji ni waongo, na wale wanaojadili Bani ya uongo ni waongo pia.

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਕਰਹਿ ਰਸਨਾ ਕਹਿਆ ਕਛੂ ਨ ਜਾਣੀ ॥

har har nit karahi rasnaa kahi-aa kachhoo na jaanee.

Wanaweza kukariri Jina la Mungu mara kwa mara kwa ndimi zao, lakini hawaelewi wanachokariri.

ਜਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਹਿਰਿ ਲਇਆ ਮਾਇਆ ਬੋਲਨਿ ਪਦੇ ਰਵਾਣੀ ॥

chit jin kaa hir la-i-aa maa-i-aa bolan pa-ay ravaanee.

Fahamu yao imedanganywa na Maya, wanakariri maneno tu bila ufahamu wowote.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੪॥

kahai nanak satguru baajhahu hor kachi banee. ||24||

Nanak anasema kwamba bila kutamkwa au kuidhinishwa na Guru wa kweli, Baani (neno) yote nyingine ni ya uongo.

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰੇ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥

gur kaa sabad ratann hai heeray jit jarhaa-o.

Neno la Guru ni kama thawabu isiyokadirika iliyopambwa kwa fadhila za Mungu.

ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਜਿਤੁ ਮੰਨੁ ਲਾਗਾ ਏਹੁ ਹੋਆ ਸਮਾਉ ॥

sabad ratan jit man laagaa ayhu ho-aa samaa-o.

Yule ambaye akili yake imepatanishwa kwa neno la Guru lisilokadirika, anaungana na hilo.

ਸਬਦ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਿਲਿਆ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ਭਾਉ ॥

sabad saytee man milli-aa sachai laa-i-aa bhaa-o.

Yule ambaye akili yake imekaziwa kwa neno la Guru, husitawisha upendo kwa Mungu wa milele.

ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਆਪੇ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

aapay heeraa ratan aapay jis no day-ay bujhaa-ay.

Yule ambaye Mungu hubarikia uelewa huu, anagundua kwamba Jina la Mungu na neno la sifa Zake haliwezi kukadirika.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰਾ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥੨੫॥

kahai nanak sabad ratan hai heera jit jarhaa-o. ||25||

Nanak anasema, neno la Guru ni kama thawabu isiyokadirika iliyopambwa kwa fadhila zisizokadirika za Mungu.

ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਕੈ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ॥

siv sakat aap upaa-ay kai kartaa aapay hukam vartaa-ay.

Baada ya kuumba roho na Maya, Muumba huzitiisha kwa Amri Yake.

ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ਆਪਿ ਵੇਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥

hukam vartaa-ay aap vaykhai gurmukh kisai bujhaa-ay.

Akitekeleza Amri Yake, Yeye Mwenyewe anautazama mchezo kati ya akili na Maya; Yeye anatoa uelewa kuhusu mchezo huu kwa mfuasi nadra pekee wa Guru.

ਤੋੜੇ ਬੰਧਨ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤੁ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

torhay banDhan hovai mukat sabad man vasaa-ay.

Mtu kama huyo anathamini neno la Guru akilini, naye anakombolewa kwa kuvunja vifungo vyaa Maya.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਵੈ ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

gurmukh jis no aap karay so hovai aykas si-o liv laa-ay.

Yule ambaye Mungu Mwenyewe anambariki na hekima ya kufuata mafundisho ya Guru, yeye anapatanisha akili yake kwa Mungu kwa upendo.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਾਏ ॥੨੬॥

kahai naanak aap kartaa aapay hukam bujhaa-ay. ||26||

Nanak anasema, Yeye Mwenyewe ni Muumba, na Mwenyewe anadhihirisha Amri Yake.

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰੁ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਬੀਚਾਰਦੇ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

simrit saastar punn paap beechaarday tatai saar na jaanee.

Wasomaji wa Smiritis na Shastras wanatafakari kuhusu uzuri na uovu, lakini hawaelewi umuhimu halisi wa uhalisia.

ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

tatai saar na jaanee guroo baajhahu tatai saar na jaanee.

Ndio, hawaelewi kiini halisi cha uhalisia na pasipo mafundisho ya Guru hawawezi kujua umuhimu halisi wa uhalisia.

ਤਿਹੀ ਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰੁ ਭ੍ਰਾਮਿ ਸੁਤਾ ਸੁਤਿਆ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

tihee gunee sansaar bharam sut||25||aa suti-aa rain vihaanee.

Dunia nzima imezama katika mbinu tatu za Maya na shaka; inapitisha usiku wa maisha yake katika usingizi wa ujinga.

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੇ ਜਨ ਜਾਗੇ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

gur kirpaa tay say jan jaagay jinaa har man vasi-aa bole amrit banee.

Kwa Neema ya Guru watu wanaobaki wametahdhari dhidi ya usingizi huu wa ujinga ni amba Mungu anaishi ndani yao na wanaoimba neno la ambrosia la Guru.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੋ ਤਤੁ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਜਾਗਤ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੨੭॥

kahai naanak so tat paa-ay jis no an-din har liv laagai jaagat rain vihaanee. ||27||

Nanak anasema kwamba mtu huyo tu ndiyе agunduaye kiini cha uhalisia (Mungu), ambaye daima amepenyezwa na upendo wa Mungu, na anayeishi maisha yake akiwa ameamka na kutahdhari dhidi ya vivutio vyta Maya.

ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੇ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

maataa kay udar meh partipaal karay so ki-o manhu visaaree-ai.

Kwa nini mtu amwache Mungu huyo anayetao riziki katika tumbo la mama ?

ਮਨਹ ਕਿਉ ਵਿਸਾਰੀਐ ਏਵੱਡੁ ਦਾਤਾ ਜਿ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਆਹਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਦੇ ॥

manhu ki-o visaaree-ai ayvad daataa je agan meh aahaar pahuchaava-ay.

Ndio, kwa nini usahau mfadhili Mkuu kama huyo kutoka akilini, anayetao riziki kati ya moto wa chupa ya uzazi ?

ਓਸ ਨੇ ਕਿਹੁ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੀ ਜਿਸ ਨਉ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਲਾਵਦੇ ॥

os no kihu pohi na sakee jis na-o aapnee liv laav-ay.

Hakuna kinachoweza kumdhuru yule ambaye Mungu anammiminia Upendo Wake.

ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਆਪੇ ਲਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੀਐ ॥

aapnee liv aapay laa-ay gurmukh sadaa samaalee-ai.

Mungu Mwenyewe hutoa upendo Wake, hivyo basi kwa kufuata mafundisho ya Guru, tunafaa kuendelea kumkumbuka Yeye daima kwa upendo na kujitolea.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਵੱਡੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥੨੮॥

kahai naanak ayvad daataa so ki-o manhu visaaree-ai. ||28||

Nanak anasema, kwa nini umsahau mfadhili Mkuu kama huyo kutoka kwa akili ?

ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਹਿ ਤੈਸੀ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥

jaisee agan udar meh taisee baahar maa-i-aa.

Kama moto ulivyo ndani mwa chupa ya uzazi, ndivyo ilivyo hamu ya Maya humu nje.

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

maa-i-aa agan sabh iko jayhee kartai khayl rachaa-i-aa.

Moto ndani mwa chupa ya uzazi, na hamu ya Maya (utajiri na mamlaka ya kidunia) ni sawa kwa hali; ndivyo ulivyo mchezo, ambao Muumba amepanga.

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਜੰਮਿਆ ਪਰਵਾਰਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

jaa tis bhaanaa taa jammi-aa parvaar bhalaa bhaa-i-aa.

Apendapo Mungu, mtoto anazaliwa, na familia inapendezwa mno.

ਲਿਵ ਛੂੜਕੀ ਲਗੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥

liv chhurhkee lagee tarisnaa maa-i-aa amar vartaa-i-aa.

Upendo kwa Mungu unafifia, na mtoto anaambatishwa hamu za kidunia; hati ya Maya inatendeka vilivyo.

ਏਹ ਮਾਇਆ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਵਿਸਰੈ ਮੋਹੁ ਉਪਜੈ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਲਾਇਆ ॥

ayh maa-i-aa jit har visrai moh upjai bhaa-o dooja laa-i-aa.

Ni Maya hii, ambayo kwa ajili yake Mungu anasahaulika, uwili wa kiambatisho cha kihisia na upendo unatokea.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਾ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਿਨੀ ਵਿਚੇ ਮਾਇਆ ਪਾਇਆ ॥੨੯॥

kahai nanak gur parsadee jinnaa liv lagee tinee vichay maa-i-aa paa-i-aa. ||29||

Nanak anasema, kwa Neema ya Guru, wale wanaosalia wamepatanishwa kwa Mungu wamemgundua Yeye, wanapoishi kati ya Maya.

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

har aap amulak hai mul na paa-i-aa jaa-ay.

Mungu Mwenyewe hawezi kukadirika; thamani Yake haiwezi kukadiriwa.

ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਕਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਰਹੇ ਲੋਕ ਵਿਲਲਾਇ ॥

mul na paa-i-aa jaa-ay kisai vitahu rahay lok villaa-ay.

Ndio, thamani Yake haiwezi kukadiriwa na yeyote, watu wamechoka kujaribu hilo.

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਿਸ ਨੇ ਸਿਰੁ ਸਉਪੀਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥

aisaa satgur jay milai tis no sir sa-uppee-ai vichahu aap jaa-ay.

Mtu akutanapo na kufuata mafundisho ya Guru wa Kweli kama huyo, majivuno binafsi yanapotea, kisha mtu anafaa kujisalimisha kabisa kwa Guru huyo.

ਜਿਸ ਦਾ ਜੀਉ ਤਿਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

jis daa jee-o tis mil rahai har vasai man aa-ay.

Wakati mtu anabaki amepenyezwa na upendo wa Mungu, basi Mungu, ambaye mtu huyo ni Wake, anakuja kuishi akilini mwake.

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਕੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੩੦॥

har aap amulak hai bhaag tinaa kay naankaa jin har palai paa-ay. ||30||

Ee Nanak, Mungu Mwenyewe hawezi kukadirika lakini wanabahatika sana wale ambao Mungu anaunganisha na Guru.

ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥

har raas mayree man vanjaaraa.

Jina la Mungu ni utajiri wangu na akili yangu ni mchuuzi wa Naam

ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਰਾਸਿ ਜਾਣੀ ॥

har raas mayree man vanjaaraa satgur tay raas jaanee.

Ndio, Jina la Mungu ni utajiri wangu halisi na akili yangu ni mchuuzi wa Naam. Ni kutoka kwa Guru wa kweli ambapo nimekuja kufahamu utajiri huu.

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਜਪਿਹੁ ਜੀਅਹੁ ਲਾਹਾ ਖਟਿਹੁ ਦਿਹਾੜੀ ॥

har har nit japihu jee-ahu laahaa khatihu dihaarhee.

Enyi binadamu, tafakarini kuhusu Jina la Mungu kila siku kwa kujitoa katika upendo na mchume faida yake (raha tele) kila siku.

ਏਹੁ ਧਨੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਾਣਾ ॥

ayhu Dhan tinaa mili-aa jin har aapay bhaanaa.

Ni wale tu wamepokea utajiri huu, ambao Mungu Mwenyewe amependa kuwapa.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਹੋਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੩੧॥

kahai naanak har raas mayree man ho-aa vanjaaraa. ||31||

Nanak anasema: Jina la Mungu ni utajiri wangu halisi, na akili imekuwa mchuuzi wake.

ਏ ਰਸਨਾ ਤੂ ਅਨ ਰਸਿ ਰਾਚਿ ਰਹੀ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥

ay rasnaa too an ras raach rahee tayree pi-aas na jaa-ay.

Ee ulimi wangu, umevamiwa na kuonja vitoweo vingi tofauti, kwa njia hii tamaa yako ya ladha za kidunia haitakwisha

ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੇ ਜਿਚਰੁ ਹਰਿ ਰਸ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥

pi-aas na jaa-ay horat kitai jichar har ras palai na paa-ay.

Ndio, hamu yako ya ladha tofauti za kidunia haitakwisha kwa njia yoyote, hadi upate kiini kitulivu cha Jina la Mungu.

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇ ਪਲੈ ਪੀਐ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

har ras paa-ay palai pee-ai har ras bahurh na tarisnaa laagai aa-ay.

Iwapo utapokea kiini kitulivu cha Jina la Mungu, na kushiriki kiini hiki cha Jina la Mungu, basi hautatatizwa na hamu nyingine yoyote tena

ਏਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥

ayhu har ras karmee paa-ee-ai satgur milai jis aa-ay.

Kwa neema ya Mungu, kiini hiki kitulivu cha Jina la Mungu kinapokelewa na yule anayefuata mafundisho ya Guru wa Kweli

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹੋਰਿ ਅਨ ਰਸ ਸਭਿ ਵੀਸਰੇ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩੨॥

kahai naanak hor an ras sabh veesray jaa har vasai man aa-ay. ||32||

Nanak anasema kwamba raha tele ya Naam inapoishi akilini, viburudisho vingine vyote vya kidunia vinasahaulika.

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ay sareeraa mayri-aa har tum meh jot rakhee taa too jag meh aa-i-aa.

Ee mwili wangu, Mungu alipouweka Mwanga Wake mtakatifu ndani mwako, basi ulikuja duniani.

ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

har jot rakhee tuDh vich taa too jag meh aa-i-aa.

Ndio, Mungu alipouweka Mwanga Wake mtakatifu ndani mwako, ndipo ulikuja duniani humu.

ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਉਪਾਇ ਜਗਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

har aapay maataa aapay pitaa jin jee-o upaa-ay jagat dikhaa-i-aa.

Mungu Mwenyewe ni mama na Mwenyewe ni baba, ambaye baada ya kuumba binadamu, anachunga viumbe vyote.

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਤਾ ਚਲਤੁ ਹੋਆ ਚਲਤੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

gur parsaadee bujhi-aa taa chalat ho-aa chalat nadree aa-i-aa.

Wakati kwa neema ya Guru, mtu anaelewa uhalsia wa dunia hii, basi anagundua kwamba dunia hii ni mchezo na mchezo tu wa Mungu.

ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀਸਟਿ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰਚਿਆ ਜੋਤਿ ਰਾਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥੩੩॥

kahai nanak sarisat ka mool rachiaa jot raakhee taa too jag mein aa-i-aa. ||33||

Nanak anasema, kwamba wakati Mungu aliweka msingi wa ulimwengu na kuweka mwanga Wake mtakatifu ndani yako, wakati huo tu ndio ulikuja duniani humu.

ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭ ਆਗਮੁ ਸੁਣਿਆ ॥

man chaa-o bha-i-aa parabh aagam suni-aa.

Akili yangu imekuwa yenze furaha, wakati niligundua uwepo wa Mungu moyoni mwangu.

ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਉ ਸਖੀ ਗਿਰੁ ਮੰਦਰੁ ਬਣਿਆ ॥

har mangal gaa-o sakhee garihu mandar bani-aa.

Ee rafiki wangu; imba nyimbo za furaha, kwa sababu moyo wangu umekuwa hekalu ya Mungu.

ਹਰਿ ਗਾਉ ਮੰਗਲੁ ਨਿਤ ਸਖੀਏ ਸੋਗੁ ਦੁਖੁ ਨ ਵਿਆਪਏ ॥

har gaa-o mangal nit sakhee-ay sog dookh na vi-aapa-ay.

Ndio, Ee rafiki yangu, imba nyimbo za furaha za sifa za Mungu daima; kwa kufanya hivyo hakuna huzuni au uchungu unaweza kukuathiri.

ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਜਾਪਏ ॥

gur charan laagay din sabhaagay aapnaa pir jaap-ay.

Zimebarikiwa siku ambazo nimeambatishwa kwa neno la Guru na ninatafakari kwa upendo kuhusu Bwana-Mungu wangu.

ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗੇ ॥

anhat banee gur sabad jaanee har naam har ras bhogo.

Ni kwa neno la Guru, ambapo nimegundua melodia isiyo na mwisho ya sifa za Mungu, na sasa ninafurahia kiburudisho cha Jina la Mungu.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੇ ॥੩੪॥

kahai naanak parabh aap mili-aa karan kaaran jogo. ||34||

Nanak anasema, Mungu Mwenyewe, awezaye kufanya chochote, amekutana nami.

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇ ਕੈ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ay sareeraa mayri-aa is jag meh aa-ay kai ki-aa tuDh karam kamaa-i-aa.

Ee mwili wangu, umetenda vitendo vipi vya maana kwa kuja duniani ?

ਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਤੁਧੁ ਸਰੀਰਾ ਜਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ke karam kamaa-i-aa tuDh sareeraa jaa too jag meh aa-i-aa.

Naam, Ee mwili wangu, tangu ulipokuja duniani, umetenda vitendo vipi vizuri ?

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਰਚਨੁ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਇਆ ॥

jin har tayraa rachan rachi-aa so har man na vasaa-i-aa.

Wewe hujatathmini akilini mwako Mungu huyo aliyekuumba.

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥

gur parsaadee har man vasi-aa poorab likhi-aa paa-i-aa.

Kwa Neema ya Guru, Mungu anaishi akilini mwa mtu ambaye hatima yake ilipangwa mapema imetimizwa.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਆ ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੩੫॥

kahai naanak ayhu sareer parvaan_ ho-aa jin satgur si-o chit laa-i-aa. ||35||

Nanak anasema, ye ye akaziaye akili yake kwa mafundisho ya Guru, ametimiza kusudi la maisha ya kibinadamu na ameidhinishwa mbele ya Mungu.

ਏ ਨੇੜਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ॥

ay naytarahu mayriho har tum meh jot Dharee har bin avar na daykhhu ko-ee.

Ee macho yangu, Mungu ameweka Mwanga Wake ndani mwako; hivyo basi usitazame mwingine ila Mungu (haswa uone Mungu akienea katika kila mmoja na kila mahali).

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ਨਦਰੀ ਹਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

har bin avar na daykhhu ko-ee nadree har nihaali-aa.

Usione kitu kingine isipokuwa Mungu akienea kote, Mungu pekee ndiye astahili kutazamwa

ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ayhu vis sansaar tum daykh-day ayhu har kaa roop hai har roop nadree aa-i-aa.

Ee macho yangu, dunia hii nzima unayoitazama ni udhihirisho wa Mungu; ni muundo huu wa Mungu, ambao macho yangu yanaona.

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਵੇਖਾ ਹਰਿ ਇਕੁ ਹੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

gur parsaadee bujhi-aa jaa vaykhaa har ik hai har bin avar na ko-ee.

Kwa Neema ya Guru, nimegundua hili, na sasa popote ninapoangalia, naona tu Mungu Mmoja, na pasipo Mungu hakuna yeyote mwengine.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹਿ ਨੇੜ੍ਹੁ ਅੰਧ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਦਿਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੋਈ ॥੩੬॥

kahai naanak ayhi naytar anDh say satgur mili-ai dib darisat ho-ee. ||36||

Nanak anasema: Hapo awali macho haya yalikuwa kipofu kiroho, nilipokutana na Guru wa kweli, mwanga mtakatifu ulikuja ndani mwao na sasa macho haya yanaona Mungu kila mahali.

ਏ ਸੁਵਣਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਸਾਚੇ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥

ay sarvanhu mayriho saachai sunnai no pathaa-ay.

Ee masikio yangu, umetumwa humu kusikiliza sifa za Mungu tu.

ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ਸਰੀਰਿ ਲਾਏ ਸੁਣਹੁ ਸਤਿ ਬਾਣੀ ॥

saachai sunnai no pathaa-ay sareer laa-ay sunhu sat banee.

Naam, umeambatishwa kwa mwili na kutumwa humu kusikiliza maneno matakatifu ya Guru ya sifa za Mungu.

ਜਿਤੁ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਰਸਨਾ ਰਸਿ ਸਮਾਣੀ ॥

jit sunee man tan hari-aa ho-aa rasnaa ras samaanee.

Akili na mwili zinasisimka kwa kusikiliza maneno takatifu ya Guru ya sifa za Mungu na ulimi unazamishwa katika nekta ya Naam.

ਸਚੁ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਏ ॥

sach alakh vidaanee taa kee gat kahee na jaa-ay.

Mungu ni wa ajabu mno na hawezi kufahamika, hali Yake haiwezi kuelezwa.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਣਹੁ ਪਵਿੜ੍ਹ ਹੋਵਹੁ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥੩੭॥

kahai nanak amrit naam sunhu pavitar hovhu saachai sunnai no pathaaay. ||37||

Nanak anasema, sikiliza Naam ya ambrosia na uwe mtakatifu, uliumbwa kusikiliza Neno takatifu tu.

ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥

har jee-o gufaa andar rakh kai vaajaa pavan vajaa-i-aa.

Kwa kuweka roho kwa mwili kama pango, Mungu alipuliza pumzi ya uhai ndani mwake kama ipuliziwavyo hewa kwa ala ya muziki.

ਵਜਾਇਆ ਵਾਜਾ ਪਉਣ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਪਰਗਟੁ ਕੀਏ ਦਸਵਾ ਗੁਪਤੁ ਰਖਾਇਆ ॥

vajaa-i-aa vaajaa pa-un na-o du-aaray pargat kee-ay dasvaa gupat rakhaa-i-aa.

Naam, Mungu alipuliza pumzi ya uhai ndani ya mwili na kudhihirisha viungo tisa vyta mwili kwa milango tisa (macho mawili, masikio mawili, mianzi miwili ya pua, ulimi mmoja, na njia mbili za mkojo na kinyesi) lakini aliuficha mlango wa kumi.

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਇਕਨਾ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

gurdu-aarai laa-ay bhaavnee iknaa dasvaa du-aar dikhaa-i-aa. I

Kwa yule ambaye Mungu alibariki na upendo kwa Naam kupitia kwa Guru, Yeye alimdhahirishia mlango wa kumi pia.

ਤਹ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਨਾਉਂ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੀ ਪਾਇਆ ॥

tah anayk roop naa-o nav niDh tis daa ant na jaa-ee paa-i-aa.

Katika hali hiyo kuu ya kiroho ambapo mlango wa kumi umedhihirishwa, mtu anagundua utajiri usio na kikomo wa Jina la Mungu katika miundo mungi mizuri.

ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥੩੮॥

kahai nanak har piaarai jeeo gufaa andar rakh kai vajaa pavan vajaaiaa. ||38||

Nanak anasema, kwa kuweka roho katika mwili kama pango, Mungu mpendwa alipuliza pumzi ya uhai ndani mwake kama ipulizwavyo hewa katika ala ya muziki.

ਏਹੁ ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ॥

ayhu sachaa sohila saachai ghar gaavhu.

Imba wimbo huu halisi wa sifa za Mungu katika ushirika mtakatifu

ਗਾਵਹੁ ਤ ਸੋਹਿਲਾ ਘਰਿ ਸਾਚੈ ਜਿਥੈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਧਿਆਵਹੇ ॥

gaavhu ta sohila ghar saachai jithai sadaa sach Dhi-aavhay.

Ndio, imba wimbo huu wa raha tele katika ushirika mtakatifu, ambapo daima wanatafakari kwa upendo kuhusu Mungu wa milele.

ਸਚੋ ਧਿਆਵਹਿ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਬੁਝਾਵਹੇ ॥

sacho Dhi-aavahi jaa tuDh bhaaveh gurmukh jinaa bujhaavhay.

Ee Mungu, wanakutafakari Wewe wakati unaokupendeza tu, na kwa yule ambaye Wewe unabarki na uelewa huu kwa njia ya Guru.

ਇਹੁ ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪਾਵਹੇ ॥

ih sach sabhnaa kaa khasam hai jis bakhsay so jan paavhay.

Mungu wa milele ni Bwana wa wote, wanaomgundua Yeye ni ambaو Yeye anakuwa mwenye neema kwao.

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੇ ॥੩੯॥

kahai naanak sach sohilaa sachai ghar gaavhay. ||39||

Nanak anasema, kwa kujiunga na ushirika mtakatifu, wanaimba sifa za Mungu.

ਅਨਦੁ ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

anad sunhu vadبھاageeho sagal manorath pooray.****

Enyi wenyе bahati nzuri, sikilizeni wimbo wa raha tele; kwa kusikiliza wimbo huu, matakwa yenu yote yatativizwa.

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥

paarbarahm parabh paa-i-aa utray sagal visooray.****

Wale ambaو wameusikiliza wimbo wa raha tele wamemgundua Mungu, na mahangaiko yao yote yameondolewa

ਦੂਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੁਣੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

dookh rog santaap utray sunee sachee banee.

Kwa kusikiliza Neno Takatifu, huzuni na taabu zao zote zimeondoka.

ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਭਏ ਸਰਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥

sant saajan bha-ay sarsay pooray gur tay jaanee.

Kwa kuelewa neno takatifu kutoka kwa Guru wa kweli, watakatifu na marafiki wote wanafurahia.

ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਤੇ ਪਵਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

suntay puneet kahtay pavit satgur rahi-aa bharpooray.

Wale wanaosikiliza au kutamka neno la Guru, huwa watakatifu wanapomwona Guru wa kweli kwa wimbo huu, wimbo wa raha tele.

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੪੦॥੧॥

binvant naanak gur charan laagay vaajay anhad tooray. ||40||1||

Nanak anawasilisha kwa unyenyekevu kwamba wale wanaomakinikia neno la Guru, raha tele hujaa ndani yao kana kwamba melodia takatifu zisizo na mwisho zinacheza akilini mwao.

ਅਰਦਾਸ

Prayer

ੴ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਛਤਹਿ॥

Mungu ni Mmoja. Ushindi wote ni wa Guru wa Ajabu (Mungu).

ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ॥

Upanga unaoheshimika (Mungu katika sura ya Mwangamizi wa watenda mabaya) utusaidie !

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ||੧੦||

Ushairi wa upanga unaoheshimiwa uliokaririwa na Guru wa Kumi.

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ॥

Kwanza kumbuka upanga (Mungu katika sura ya Mwangamizi wa watenda mabaya); basi mkumbuke Nanak (kaa juu ya mchango wake wa kiroho).

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ॥

Kisha kumbuka na kutafakari kuhusu Guru Angad, Guru Amar Das na Guru Ram Das; Na watusaidie ! (kaa juu ya mchango wao wa kiroho)

ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੌ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗਾਇ॥

Kumbuka na kutafakari Guru Arjan, Guru Hargobind na Guru Har Rai Anayeheshimiwa. (kaa juu ya mchango wao wa kiroho)

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਆਈਂਾਂ ਜਿਸ ਡਿੱਠੇ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ॥

Kumbuka na kutafakari juu ya Guru Har Krishan anayeheshimiwa, ambaye kwa kumwona, maumivu yote hutoweka. (Zingatia mchango wao wa kiroho.

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ॥

Kumbuka Guru Tegh Bahadur na hapo ndipo vyanzo tisa vy a utajiri wa kiroho vitakuja kwa haraka nyumbani kwako.

ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥

Ee Mungu ! tusaidie kila mahali kwa kutuonyesha njia.

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥

Kumbuka Guru Gobind Singh wa Kumi anayeheshimiwa (kaa juu ya mchango wake wa kiroho). Ee Mungu ! tusaidie kila mahali kwa kutuonyesha njia.

ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Fikiri na utafakari juu ya nuru ya kimungu ya Wafalme Kumi iliyomo katika Guru Granth Sahib inayoheshimika na ugeuze mawazo yako kwa mafundisho ya kimungu yake na upate radhi kwa kuona Guru Granth Sahib; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

**ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ,
ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !**

Fikiria matendo ya Wapendwa Watano, ya wana wanne (wa Guru Gobind Singh); ya Mashahidi Arobaini; ya Masingasinga jasiri wa azimio lisiloweza kushindwa; ya waja waliozama katika rangi ya Naam; ya wale

walioingizwa katika Naam; ya wale waliomkumbuka Naam na kushiriki chakula chao katika urafiki; ya wale ambaao walianza jikoni bure; ya wale walioshika panga zao (kwa ajili ya kuhifadhi haki); ya wale waliopuuza mapungufu ya wengine; Wote waliotajwa hapo juu walikuwa safi na waliojitlea kweli; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Fikiria na ukumbuke huduma ya pekee iliyotolewa na wale wanaume mashujaa wa Sikh pamoja na wanawake, ambaao walitoa dhabihu vichwa vyao lakini hawakusalimisha Dini yao ya Sikh; ambaao walijikata vipande vipande kutoka kwa kila kiungo cha mwili; Ambao waliondolewa vichwa vyao; Ambao walikuwa wamefungwa na kuzungushwa kwenye magurudumu na kuvunjwa vipande vipande; Ambao walikatwa kwa misumeno; Ambao walichunwa wakiwa hai; Waliojitlea mhanga kudumisha heshima ya Wagurdwara; Ambao hawakuiacha imani yao ya Masikh; Ambao walishika Dini yao ya Masikh na wakahifadhi nywele zao ndefu mpaka pumzi yao ya mwisho; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Geuza mawazo yako kwa viti vyote vyta Dini ya Sikh na Wagurdwara wote; tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ।

Kwanza Khalsa walioheshimiwa wote wanaomba dua hii ili wapate kulitafakari Jina Lako; na raha na starehe zote zije kuditia tafakari hiyo.

**ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਡਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਛਤਹਿ,
ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੇਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !**

Popote anapokuwa Khalsa, mpe ulinzi na neema Yako; Jikoni huru na upanga kamwe zisije kushindwa; Dumisha heshima ya waja wako; Wape ushindi watu wa Sikh; Upanga unaoheshimiwa uje kutusaidia kila wakati; Na Khalsa wapate heshima daima; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

**ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ
ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ
ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !!!**

Tafadhal wape Masingasinga zawadi ya Kalasinga, zawadi ya nywele ndefu, zawadi ya kushika sheria za Sikh, zawadi ya ujuzi wa kimungu, zawadi ya imani thabiti, zawadi ya imani na zawadi kubwa zaidi ya Jina. Ee Mungu ! Waimbaji, kasri na mabango viwepo milele; ukweli na ushinde milele; tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

Akili za Masingasinga wote zibaki kuwa nyenyekevu na hekima yao imeinuliwa; Ee Mungu ! Wewe ndiye mlinzi wa hekima.

**ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਆਪ ਦੇ
ਹਜ਼ੂਰ....ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।**

Ee Baba wa Kweli, Wahe Guru ! wewe ndiwe heshima ya wapole, Nguvu ya wanyonge, kimbilio la wasio na makao, tunafanya maombi kwa unyenyekevu mbele zako....(badilisha tukio au maombi yaliyofanywa hapa).

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

Tafadhali tusamehe makosa na mapungufu yetu katika ukariri wa ombi lililo hapo juu. Tafadhali timiza malengo ya wote.

ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

Tafadhali tufanye tukutane na waja wa kweli amba o tukutana, tunaweza kukumbuka na kutafakari juu ya Jina Lako. Ee Mungu ! kupertia kwa Guru Nanak wa kweli, Jina Lako litukuzwe, na wote wafanikiwe kulingana na mapenzi Yako.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

Khalsa ni ya Mungu; ushindi wote ni ushindi wa Mungu.

Anza Safari ya Nafsi: Tunza Roho Yako

Gundua mazoea ya kuinua safari yako ya kiroho na kupata maana zaidi ya maisha.

Kanuni tatu msingi za Sikhism katika safari:

Naam Japna: kumkumbuka Mungu

Kirat Karni: fanya kazi kwa uaminifu

Vand Chhakna: Kugawana na wengine

Tuongoze na kutuelekeza kwenye ukombozi wa kiroho (mukti) na jamii yenyе uadilifu. Kanuni hizi, zilizowekwa katika Guru Granth Sahib, huunda msingi wa maisha ya Sikh.

Hekima ya 4 ya Guru Ram Das Ji kwa Mazoezi ya Kila Siku: Katika Guru Granth Sahib (kurasa 305-306), Anatoa umaizi wa kina kuhusu safari ya kiroho ya kila siku ya Sikh:

Kazi ya Kwanza ya Siku: Mwanafunzi wa kweli wa Guru huanza kila siku kwa kumkumbuka Mungu kwa upendo.

Safisha Mwili na Akili: Amka mapema, oga, kisha jitumbukize katika ukumbusho wa Mungu, ukihisi nafsi yako ikiwa imeoshwa na nekta ya kimungu.

Kutolewa Kupitia Ukumbusho: Kufuata mafundisho ya Guru na kukumbuka Jina la Mungu katika ibada huondoa mateso na msukosuko wa ndani unaosababishwa na viambatisho vya kidunia.

Imba na Tafakari: Imba sifa za Kimungu bila kusita na kutafakari Jina la Mungu katika shughuli zako za kila siku.

Kuwa Mwanga wa Amani: Mfuasi wa Guru ambaye hukumbuka kwa upendo Jina la Mungu kwa kila pumzi hupata nafsi tulivu na yenyé kutia moyo.

Pokea Hekima ya Kimungu: Guru anatoa hekima hii ya kina juu ya wale ambao wamepata neema Yake.

Wahimize Wengine: Guru Nanak anainama kwa mfuasi ambaye hakumbuki Jina la Mungu lakini pia huwahimiza wengine kufanya vivyo hivyo.

Nafsi Adimu na za Thamani: Watu waliojitoa kikweli ni wachache sana, hata hivyo kukumbuka kwao manufaa ya Kimungu kunawanufaisha wengine wengi sana kiroho.

Epuka Ukaidi: Jitenge na wale wanaopuza mafundisho ya Guru na kubaki wamenaswa katika mzunguko wa ujinga wa kiroho. Jihadhari na wale wanaozungumza kwa utamu mbele yako lakini wanaeneza mambo hasi nyuma ya mgongo wako.

Falsafa ya Safari

Falsafa ya Sikhism ina sifa ya mantiki, ufahamu na mbinu yake "bila frills" kwa ulimwengu wa kiroho na wa kimwili. Theolojia yake ina alama ya urahisi. Katika maadili ya Sikh hakuna mtarafuku kati ya wajibu wa mtu binafsi na ule kwa jamii (sangat).

Kalasinga ndiyo dini change zaidi ulimwenguni iliyoanzishwa na Guru Nanak miaka 500 hivi iliyopita. Inasisitiza imani katika Mtu Mmoja Mkuu na Muumba (Waheguru) wa ulimwengu. Inatoa njia rahisi iliyonyooka inayoelekeza kwenye furaha ya milele na kueneza ujumbe wa upendo na udugu ulimwenguni kote. Kalasinga ni imani ya kumwamini Mungu mmoja na inamtambua Mungu kuwa ndiye pekee asiyewekewa mipaka ya muda au nafasi. Kalasinga inaamini kwamba kuna Mungu mmoja tu, ambaye ni Muumba, Mlinzi, Mwangamizi na hachukui umbo la mwanadamu. Nadharia ya kuzaliwa katika umbo jipya haina nafasi katika Kalasinga. Haiambatanishi thamani yoyote kwa miungu na miungu ya kike na miungu mingine.

Katika Sikhism maadili na dini huenda pamoja. Mtu lazima azingatie sifa za kimaadili na kutenda wema katika maisha ya kila siku ili kupiga hatua kuelekea ukuaji wa kiroho. Sifa kama vile uaminifu, huruma, ukarimu, subira na unyenyekevu zinaweza tu kujengwa na juhudhi na ustahimilivu. Maisha ya Guru wetu Wakuu ni chanzo cha msukumo katika mwelekeo huu. Dini ya Sikh inafundisha kwamba lengo la maisha ya mwanadamu ni kuvunja mzunguko wa kuzaliwa na kifo na kuunganishwa na Mungu. Hili linaweza kukamilishwa kwa kufuata mafundisho ya Guru, kutafakari juu ya Jina Takatifu (Naam) na kutenda matendo ya huduma na hisani.

Naam Marg anasisitiza kujitoa kila siku kwa ukumbusho wa Mungu. Mtu anapaswa kudhibiti hisia tano, yaani, Kam (Tamaa), Krodh (hasira), Loabh (choyo), Moh (kushikamana na ulimwengu) na Ahankar (kiburi) ili kufikia wokovu. muungano Taratibu na desturi za kawaida kama vile kufunga na kuhiji, ishara na uthabiti zimekataliwa katika dini ya Sikh. Lengo la maisha ya mwanadamu ni kuungana na

Mungu na hili linatimizwa kwa kufuata mafundisho ya Guru Granth Sahib. Kalasinga inasisitiza Bhagi Marg au njia ya kujitolea. Hata hivyo, inatambua umuhimu wa Gian Marg (Njia ya Maarifa) na Karam Marg (Njia ya Kitendo). Inatilia mkazo mkubwa zaidi juu ya hitaji la kupata Neema ya Mungu ili kufikia lengo la kiroho.

Kalasinga ni dini ya kisasa, yenyе mantiki na ya vitendo. Inaamini kwamba maisha ya kawaida ya familia (Grahaast) sio kizuizi kwa wokovu. Useja au kuukana ulimwengu sio lazima ili kupata wokovu. Inawezekana kuishi kwa kujitenga katikati ya magonjwa na majaribu ya kidunia. Mshiriki lazima aishi ulimwenguni huku akiweka kichwa chake juu ya mvutano na msukosuko wa kawaida. Lazima awe mwanajeshi msomi, na mtakatifu wa Mungu.

Kalasinga ni ya ulimwengu wote na "dini ya kidunia" na hivyo inakataa tofauti zote katika vigezo vya tabaka, imani, rangi au jinsia. Inaamini kwamba wanadamu wote ni sawa machoni pa Mungu. Gurus walisisitiza juu ya usawa wa wanawake na walikataa mauaji ya watoto wachanga na mazoezi ya Sati (kuwachoma wajane). Pia walieneza kikamilifu kuolewa tena kwa wajane na kukataa mfumo wa purdah (wanawake kujifunika). Ili kuweka akili ikimlenga Yeye ni lazima alitafakari Jina takatifu (Naam) na kufanya matendo ya huduma na mapendo. Inachukuliwa kuwa ni heshima mtu kupata riziki kupitia kazi ya uadilifu (Kirat Karna) na sio kwa njia ya kuomba ombo au isiyo ya uaminifu. Vand Chhakna, kugawana na wengine, pia ni wajibu wa kijamii. Mtu huyo anatarajiwa kusaidia wale wanaohitaji, kupitia Daswandh (10% ya mapato yake). Seva, huduma ya jamii pia ni sehemu muhimu ya Kalasinga. Jiko la bure la jumuiya (langar) linalopatikana katika kila gurdwara na lililo wazi kwa watu wa dini zote ni kielelezo kimoja cha huduma hii ya jamii.

Dini ya Sikh inatetea mawazo chanya na matumaini. Haikubali itikadi ya kukata tamaa. Guru waliamini kwamba maisha haya yana kusudi na lengo. Inatoa fursa kwa ubinafsi na utambuzi wa Mungu. Aidha mwanadamu anawajibika katika matendo yake mwenyewe. Hawezi kudai kinga kutokana na matokeo ya matendo yake. Kwa hiyo lazima awe macho sana katika kile anachofanya. Maandiko ya Sikh, Guru Granth Sahib, ni Guru wa Milele. Hii ndiyo dini pekee ambayo imekipa Kitabu Kitakatifu hadhi ya kiongozi wa kidini. Hakuna mahali pa mtu aliye hai Guru (Dehdhari) katika dini ya Sikh.

Wajibu wa wanawake katika Sikhism

Kanuni za Sikhism zinasema kwamba wanawake wana nafsi sawa na wanaume na wana haki sawa ya kukuza hali yao ya kiroho. Wanaweza kuongoza makutaniko ya kidini, kushiriki katika Njia ya Akhand (ukariri unaoendelea wa Maandiko Matakatifu), kuimba Kirtan (uimbaji wa tenzi katika kusanyiko), kufanya kazi kama Granthis (makuhani). Wanaweza kushiriki katika shughuli zote za kidini, kitamaduni, kijamii, na za kilimwengu. Sikhism ilikuwa dini kuu ya kwanza duniani kutoa usawa kwa wanaume na wanawake. Guru Nanak, alihubiri usawa wa kijinsia, na wakuu waliomfuata waliwatia moyo wanawake kushiriki kikamilifu katika shughuli zote za ibada na mazoezi ya Sikh.

Guru Granth Sahib inasema,

"Wanawake na wanaume, wote wameumbwa na Mungu. Haya yote ni mchezo wa Mungu. Anasema Nanak, viumbe vyako vyote ni vyema na vitakatifu" -SGGS uk.304

Historia ya Sikh imeandika jukumu la wanawake kuwaonyesha kama sawa katika huduma, kujitolea, kujitoa mhanga, na ushujaa kwa wanaume. Mifano mingi ya heshima ya maadili ya wanawake, huduma, na kujitolea imeandikwa katika mila ya Sikh.

Kulingana na Sikhism, wanaume na wanawake ni pande mbili za sarafu moja. Katika mfumo wa mahusiano na kutegemeana ambapo mwanamume huzaliwa kutoka kwa mwanamke, na mwanamke huzaliwa kutoka kwa mbegu ya mwanamume. Kulingana na Sikhism, mwanamume hawezi kujisikia salama na kamili katika maisha yake bila mwanamke, na mafanikio ya mwanamume yanahusiana na upendo na msaada wa mwanamke ambaye anashiriki maisha yake pamoja naye, na kinyume chake. Guru Nanak alisema:

"[ni] mwanamke ambaye huendeleza mbio" na kwamba hatupaswi "kumfikiria mwanamke kuwa aliyelaaniwa na kuhukumiwa, [wakati] kutoka kwa mwanamke huzaliwa viongozi na wafalme." SGGS Ukurasa wa 473.

Wokovu: Jambo muhimu la kuzungumziwa ni kama dini inawachukulia wanawake kuwa na uwezo wa kupata wokovu, utambuzi wa Mungu hapa au ulimwengu wa juu zaidi wa kiroho. Guru Granth Sahib inasema,

"Katika viumbe vyote ni Bwana aliyeenea, Bwana anazunguka kila aina ya kiume na kike" (Guru Granth Sahib, p.605).

Kutokana na kauli ilio hapo juu kutoka kwa Guru Granth Sahib, nuru ya Mungu inakaa sawia kwenye jinsia zote mbili. Wanaume na wanawake basi wanaweza kupata wokovu sawa kwa kufuata mafundisho ya Guru. Katika dini nyingi, mwanamke anachukuliwa kuwa kizuizi kwa hali ya kiroho ya mwanamume, lakini si katika Sikhism. Guru anakataa hili. Katika 'Mawazo ya Sasa juu ya Sikhism', Alice Basarke anasema,

"Guru wa kwanza aliweka mwanamke sawa na mwanamume ... mwanamke hakuwa kizuizi kwa mwanamume, lakini mshirika katika kumtumikia Mungu na kutafuta wokovu".

Ndoa: Guru Nanak alipendekeza grastha—maisha ya mwenye nyumba, Badala ya useja na kujinyima, Mume na mke walikuwa washirika sawa na uaminifu uliamrishwa kwa wote wawili. Katika aya takatifu, furaha ya nyumbani inaonyeshwa kama jambo linalotunzwa na ndoa ilitoa sitiari inayoendelea kwa ajili ya maonyesho ya upendo kwa Mungu. Bhai Gurdas, mshairi wa Sikhism ya mapema na mkalimani mwenye mamlaka wa mafundisho ya Sikh, hutoa sifa kuu kwa wanawake. Anasema:

"Mwanamke ndiye kipenzi katika nyumba ya wazazi wake, anapendwa sana na baba na mama yake. Nyumbani kwa wakwe zake, yeye ndiye nguzo ya familia, dhamana ya bahati nzuri ... Kushiriki katika hekima ya kiroho. na nuru na sifa tukufu zilizojaaliwa, mwanamke, nusu nyagine ya mwanamume, humsindikiza hadi kwenye mlango wa ukombozi." (Varan, V.16)

Hali Sawa: Ili kuhakikisha hadhi sawa kati ya wanaume na wanawake, Guru hawakutofautisha jinsia katika masuala ya unyago, mafundisho au kushiriki katika

shughuli za sangat (ushirika mtakatifu) na pangat (kula pamoja). Kulingana na Sarup Das Bhalla, Mahima Prakash, Guru Amar Das alipinga matumizi ya hijabu kwa wanawake. Aliwapa wanawake kazi ya kusimamia baadhi ya jumuiya katika wanafunzi na kuhubiri kinyume na desturi ya shibe. Historia ya Sikh inarekodi majina ya wanawake kadhaa, kama vile Mata Gujri Mai Bhago, Mata Sundari, Rani Sahib Kaur, Rani Sada Kaur na Maharani Jind Kaur, walioyachukua majukumu muhimu katika matukio ya wakati wao.

Elimu: Elimu inachukuliwa kuwa muhimu sana katika Kalasinga. Ni ufunguo wa mafanikio ya mtu ye yeyote. Ni mchakato wa maendeleo ya kibinafsi na ndio sababu Guru ya ਡ kuanzisha shule nyingi. Guru Granth Sahib inasema,
"Maarifa yote ya kiungu na tafakari hupatikana kuitia Guru" (Guru Granth Sahib, p.831).

Elimu kwa wote ni muhimu na kila mtu lazima afanye kazi ili kuwa bora zaidi. Hamsini na wawili kati ya wamishonari wa Sikh waliotumwa na Guru wa ਡ walikuwa wanawake. Katika, 'Wajibu na Hali ya Wanawake wa Sikh', Dk Mohinder Kaur Gill anaandika, "Guru Amar Das alishawishika kuwa hakuna mafundisho yanayoweza kuota mizizi mpaka na yasipokubaliwa na wanawake".

Vizuizi vya Nguo: Mbali na kuwataka wanawake wasivae stara, dini ya Kalasinga hutoa taarifa rahisi lakini muhimu sana kuhusu kanuni za mavazi. Hii inatumika kwa Sikhs wote bila kujali jinsia. Guru Granth Sahib inasema,

"Epuka kuva nguo ambazo haziuridhishi mwili na akili imejaa mawazo mabaya." SGGS, Ukurasa wa 16

Kwa hivyo, Sikhs watatambua ni aina gani ya nguo zinazojaza akili mawazo mabaya na wanapaswa kuziepuka. Wanawake wa Sikh wanatarajiwa kujitetea kwa Kirpan (upanga) na njia zingine, hili ni jambo la kipekee kwa wanawake kwa

sababu ni mara ya kwanza katika historia ambapo wanawake walitarajiwa kujitetea bila kuwategemea wanaume kwa ulinzi wa kimwili.

Nukuu za SGGS: "Katika ardhi na angani, simwoni yeote wa pili. Miongoni mwa wanawake na wanaume, Nuru Yake inang'aa." Sggs Page 223.

Kutoka kwa mwanamke, mwanamume huzaliwa; ndani ya mwanamke, mwanamume anatungwa mimba; kwa mwanamke anachumbiwa na kuolewa. Mwanamke anakuwa rafiki yake; kuitia mwanamke, vizazi vijavyo huja. Mwanamke wake akifa, anatafuta mwanamke mwingine; kwa mwanamke amefungwa. Basi kwa nini kumwita mbaya? Kutoka kwake, wafalme wanazaliwa. Kutoka kwa mwanamke, mwanamke huzaliwa; bila mwanamke, kusingekuwa na mtu kabisa. Guru Nanak, SGGS Ukurasa 473

Kuhusiana na mahari: "Ewe Mola wangu, nipe jina lako kama zawadi yangu ya harusi na mahari." Shri Guru Ram Das ji, Ukurasa wa 78, mstari wa 18 SGGS

Kuhusu zoezi la Purdah: "Kaa, kaa, ewe binti-mkwe - usiunike uso wako kwa pazia. Mwishowe, hili halitakuletea hata nusu ya ganda. Yule aliye kabla yako alikuwa akifunika uso wake kwa pazia. msifuate nyayo zake, sifa pekee ya kufunika uso wako ni kwamba kwa muda wa siku chache watu watasema, "Ni bibi arusi mtukufu gani amekuja." Pazia lako litakuwa kweli ikiwa tu utaruka, kucheza na kuimba sifa kuu za Mungu.-Uk.484, SGGS

Wanawake na kwa hakika nafsi zote zilihimizwa sana kuishi maisha ya kiroho: "Njooni, dada zangu wapendwa na masahaba wa kiroho; nikumbatieni karibu katika busu lenu. Hebu tuungane pamoja, na tusimulie hadithi za Bwana Mume wetu Mwenye Nguvu Zote."- Guru Nanak, ukurasa wa 17, SGGS.

“Rafiki, uvaaji mwingine wote huharibu furaha, uvaaji ambao kwa viungo vyamwili ni mateso, na ambao hujaza mawazo machafu akilini”-SGGS Ukurasa 16

Umuhimu wa Turban

Turban ni na imekuwa sehemu isiyoweza kutenganishwa ya maisha ya Sikh. Kutoka takriban mwaka wa 1500 A.D na wakati wa Guru Nanak, mwanzilishi wa Sikhism, Sikhs wamepamba kilemba.

kilemba au "pagri" mara nyingi hufupishwa kuwa "pag" au "dastar" ni maneno tofauti katika lajaja mbalimbali zinazoashiria kitu kimoja. Maneno haya yote yanahusu vazi linalovaliwa na wanaume na wanawake kufunika vichwa vyao. Ni vazi la kichwa linalojumuisha kitambaa kirefu kinachofanana na kitambaa kinachofungwa kichwani au wakati mwingine "kofia" ya ndani au patka. Kitamaduni nchini India kilemba kilivaliwa tu na wanaume wa hadhi ya juu katika jamii; wanaume wa hali ya chini au wa tabaka la chini hawakuruhusiwa kuvalaa kilemba.

Ingawa kutunza nywele ambazo hazijanyolewa kuliamriwa na Guru Gobind Singh kama mojawapo ya K tano au kanuni za imani, kwa muda mrefu imekuwa ikihusishwa kwa ukaribu na Kalasinga tangu mwanzo wa Sikhi mnamo 1469. Kalasinga ndiyo dini pekee ulimwenguni katika ambayo kuvalaa kilemba ni lazima kwa wanaume wote wazima. Idadi kubwa ya watu wanaovaa vilemba katika nchi za Magharibi ni Masingasinga. Sikh pagdi pia huitwa dastaar. Dastaar ni neno la heshima zaidi katika Kipunjabi. Jina hili likitafsiriwa humaanisha “Mkono wa Mungu” kuashiria bbaraka zake.

Masingasinga ni maarufu kwa vilemba vyao vingi na vya kipekee. Kijadi, kilemba kinawakilisha heshima, na kwa muda mrefu kimekuwa kitu ambacho kilihifadhiwa kwa waungwana pekee. Wakati wa utawala wa Mughal wa India, ni Waislamu pekee walioruhusiwa kuvalaa kilemba. Wasio Waislamu wote walizuiliwa kabisa kuvalaa pagri.

Guru Gobind Singh, katika kupinga ukiukwaji huu wa Mughals aliwataka Masingasinga wake wote kuvaliwa kwa kutambua viwango vya juu vya maadili ambavyo alikuwa ameviweka kwa wafuasi wake wa Khalsa. Alitaka Khalsa wake awe tofauti na aazimie "kujitofautisha na ulimwengu wote" na kufuata njia ya kipekee ambayo ilikuwa imetolewa na Ma-Sikh Gurus. Hivyo basi, Sikh mwenye kilemba amejitokeza kila mara kutoka kwa umati, kama Guru alivyokusudia; kwani alitaka 'Watakatifu-Askari' wake watambulike kwa urahisi huku wakipatikana kwa urahisi pia.

Wakati mwanaume au mwanamke wa Sikh akivaa kilemba, kilemba hukoma kuwa mkanda wa nguo tu; kwa maana kinakuwa sawa na kichwa cha Sikh. Kilemba, pamoja na nguo nyingine nne za imani huvaliwa na Sikhs, kina umuhimu mkubwa wa kiroho na kimwili. Ingawa ishara zinazohusishwa na kuvaliwa kilemba ni nyingi - ukuu, kujitolea, kujistahi, ujasiri na uchaji Mungu, lakini !, sababu kuu ambayo Masingasinga huvaliwa kilemba ni kuonyesha - upendo wao, utiifu na heshima kwa mwanzilishi wa Kanisa. Khalsa Guru Gobind Singh.

"Kilemba ni zawadi ya Guru wetu kwetu. Ni jinsi tunavyojivika taji kama akina Singh na Kaurs ambaao huketi kwenye kititaji cha kujitolea kwa ufahamu wetu wa hali ya juu. Kwa wanaume na wanawake sawia, utambulisho huu wa kuvutia unaonyesha ufalme, neema, na pekee. . Ni ishara kwa wengine kwamba tunaishi katika hali ya milelena tumejitolea kuwatumikia wote. Kilemba hakiwakilishi chochote isipokuwa kujitolea kamili. Unapochagua kujitokeza kwa kufunga kilemba chako, unasimama bila woga kama mtu binafsi kati ya watu bilioni sita. Ni kitendo cha kipekee."

Unyenyekevu Muhimu Katika Safari Yako

Unyenyekevu ni kipengele muhimu cha Sikhism. Kulingana na hili, Masingasinga lazima wainame kwa unyenyekevu mbele za Mungu. Unyenyekevu au Nimrata, katika Kipunjabi ni maneno yanayohusiana kwa karibu. Nimrata ni fadhila ambayo inakuzwa kwa nguvu huko Gurbani. Tafsiri ya neno hili la Kipunjabi ni "Ufadhilli" au "Unyenyekevu". Mtu ambaye akili yake haijakengeushwa na mawazo kwamba yeye ni bora au muhimu zaidi kuliko mtu.

Eneo la tatizo - sio sentensi sahihi hapo juu

Hii ni sifa muhimu ambayo kila mwandamu anafaa kuitunza na ambayo ni sehemu muhimu ya kuweka mawazo ya Sikh na ubora huu lazima uambatane na Sikh wakati wote. Sifa nyingine nne katika hifadhi ya Sikh ni:

Ukweli (Sat), Kuridhika (Santokh), Huruma (Daya) na Upendo(Pyaar).

Sifa hizi tano ni muhimu kwa Sikh na ni wajibu wao kutafakari na kusoma Gurbani ili kuingiza maadili haya na kuwafanya sehemu ya utu wao.

Anachotwambia Gurbani:

"Tunda la unyenyekevu ni amani na raha angavu. Kwa unyenyekevu wanaendelea kumtafakari Mungu, Hazina ya ubora. Mtu anayemcha Mungu amezama katika unyenyekevu. Mtu ambaye moyo wake umebarikiwa kwa unyenyekevu wa kudumu. Sikhism inashughulikia Unyenyekevu huchukuliwa kama bakuli ya omboomba mbele ya mungu"

Guru Nanak, Guru wa Kwanza wa Kalasinga:

"Kusikiliza na kuamini kwa upendo na unyenyekevu akilini mwako jitakase kwa Jina, kwenye mahali patakatifu ndani kabisa." - SGGS Ukurasa 4.

"Fanya kuridhika kuwa hereni za masikio yako, unyenyekevu bakuli lako la kuomba, na kutafakari majivu unayopaka mwilini mwako." -SGGS Ukurasa wa 6.

"Katika nyanja ya unyenyekevu, Neno ni Uzuri. Miundo ya uzuri usio na kifani hutengenezwa hapo." SGGS Ukurasa wa 8.

"Kiasi, unyenyekevu na ufahamu angavu ni mama mkwe wangu na baba mkwe" - SGGS Ukurasa 152.

Safari kuelekea Kiroho

Guru Granth Sahib ni Guru aliye hai wa milele, muundo wa kishairi wa Sikh Gurus, Watakatifu wa Kihindu na Waislamu. Mkusanyiko huo ni zawadi kutoka kwa Mungu kupidia kwao kwa wanadamu wote. Maono yaliyo katika Guru Granth Sahib ni ya jamii yenye msingi wa haki ya Kimungu bila ukandamizaji wa aina yoyote. Ingawa Granth inakubali na kuheshimu maandiko ya Uhindu na Uislamu, haimaanishi upatanisho wa maadili na mojawapo ya dini hizi. Katika Guru Granth Sahib wanawake wanaaheshimiwa sana na majukumu sawa kama wanaume. Wanawake wana roho sawa na wanaume na hivyo wana haki sawa ya kukuza hali yao ya kiroho na nafasi sawa ya kupata ukombozi. Wanawake wanaweza kushiriki katika shughuli zote za kidini, kitamaduni, kijamii, na kidunia ikiwa ni pamoja na kuongoza makutano ya kidini.

Sikhism inatetea usawa, haki ya kijamii, huduma kwa ubinadamu, na uvumilivu kwa dini zingine. Ujumbe muhimu wa Kalasinga ni ibada ya kiroho na uchaji wa Mungu wakati wote huku ukitekeleza maadili ya huruma, uaminifu, unyenyekevu na ukarimu katika maisha ya kila siku. Kanuni tatu za msingi za dini ya Sikh ni kutafakari na kumkumbuka Mungu, Kufanya Kazi ili kuishi kwa Uaminifu na kugawana na wengine. Hongera kwa kufanya jitihada za kuendelea na Safari hii ya Kiroho kwa ajili ya nafsi. Tafsiri haiwezi kamwe kuwa karibu na asilia, hasa pale ambapo Guru Granth Sahib kamili iko katika ushairi na matumizi ya sitiari hufanya kazi kuwa ngumu sana. Katika ujumbe wa Kiungu, hadithi za ngano za Kihindu na Kiislamu mara nyingi hutumiwa Pralahad , Harnakash, laxmi, Brahma n.k. Tafadhali usizisome uhalsia wake bali uelewe ujumbe wao wa ndani. Sisitizo kuu ni kwamba Mungu ni mmoja na kuwa na ushirika naye ndilo lengo la maisha ya mwanadamu.

Kazi hii imefanywa kwa miaka mingi na watu kadhaa waliojitolea, ili kukuletea ujumbe wa Kimungu katika lugha yako. Ikiwa una maswali yoyote, tafadhali jisikie huru kutuma barua pepe kwa walnut@gmail.com na tungependa kujiunga nawe katika safari hii.